

## Motion till riksdagen 2008/09:Ub324

av **Hans Stenberg och Berit Andnor (s)**

# Forskning och utveckling inom Mittuniversitetet

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utveckling av forskning och utbildning på forskarnivå inom Mittuniversitetet.

## Motivering

När Mitthögskolan etablerades 1993 representerade den en ny organisatorisk idé inom det svenska högskolesystemet. Den skapade förutsättningar för att utveckla akademisk utbildning och forskning av hög kvalitet även i relativt glest bebyggda regioner, och den gav i detta sammanhang bättre möjligheter till samverkan med näringslivet än traditionella en-campus-högskolor.

När Mittuniversitetet nu etablerats är det mycket angeläget från såväl regional som nationell synpunkt att det ges möjligheter och resurser att utvecklas till ett starkt universitet. Mittuniversitetet bör därför få ökade resurser för såväl forskning som utbildning på forskarnivå. Mittuniversitetet bör även ges möjligheter att aktivt driva på utvecklingen av distribuerade undervisnings- och examinationsformer i ett centrum för flexibelt lärande.

## Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskningen inom Mittuniversitetet är profilerad, och inriktningen är att bedriva forskning av hög internationell kvalitet på områden där stark forskningsverksamhet svarar mot regionens behov. En regional FOU-strategi har utarbetats i samverkan mellan Mittuniversitetet och regionala organ. Universitetet tar vidare aktiv del i det regionala tillväxtarbetet i två län och har omfattande aktiviteter inom mål 2 och mål 3.

## Fel! Okänt namn på

Organisationen för stöd till externfinansierad forskning har stärkts med särskild inriktning på Sjunde Ramprogrammet. Detta genomförs i nära samarbete med regionens Brysselkontor, Mid-Sweden Office. Denna inriktning ligger också väl i linje med de intentioner som ges i EU-kommissionens Grönbok: Europeiska området för forskningsverksamhet. Professorer och doktorander tillsammans utgör ett mycket viktigt inslag i den akademiska forskarmiljön. De omfattande satsningar som dåvarande Mitthögskolan gjorde på att inrätta och anställa ett fyrtiotal professorer behöver nu följas upp med motsvarande satsningar på doktorand och stöd till dyra forskningsmiljöer.

Mittuniversitetets forskningsstrategiska plan 2005–2008 utgår från en bredd. Forskningen omfattar såväl traditionell grundforskning som tillämpad och tvärvetenskaplig forskning med följande profiler:

- ? Skogen som resurs
- ? Digitala samhällen
- ? Kulturarv, demokrati och företagande
- ? Valfärdssamhällets utmaningar
- ? Lärande och bildning
- ? Turism, idrott och upplevelseteknolog

Dessa profiler har i huvudsak utvecklats med utgångspunkt från Mittuniversitetets kompetens och identifierade regionala behov.

Mittuniversitetet är mycket aktiv i forskningssamverkan med små och medelstora företag, framför allt inom mätteknik, elektronik och informationsteknologi. Forskningen inom dessa områden bedrivs i samverkan med starka nationella forskningsmiljöer som Cern och Imec. Forskningen inom nanoteknologi och experimentell fysik har utvecklats starkt och bedöms i Vetenskapsrådets utvärdering som ”enastående och av världsklass”.

Kvalificerad forskning inom naturvetenskap och teknik kräver tillgång till avancerad experimentell utrustning. Mittuniversitetet har med hjälp av extern finansiering, i huvudsak via mål 1, kunnat bygga upp avancerade forskningsmiljöer inom elektroteknik och fiberteknologi. Dessa miljöer är viktiga både för universitetets forskning och som en resurs för regionens företag. Därför behövs långsiktig finansiering för att driva och underhålla dessa miljöer.

För Mittuniversitetet är också satsningar på kvalificerad forskning inom det samhällsvetenskapliga området, inom vård- och hälsovetenskap samt inom lärarutbildningen en väsentlig del av att fullfölja ambitionerna om vetenskapligt djup och vetenskaplig bredd inom några forskningsområden. Därmed skapas även förutsättningar för önskvärda tvärvetenskapliga forskningssatsningar i samverkan med den teknisk-naturvetenskapliga kompetens som redan etablerats. De begränsade möjligheterna till extern finansiering för forskning inom det samhällsvetenskapliga området, inom vård- och hälsovetenskap samt inom lärarutbildningen gör det angeläget att öka de fasta forskningsresurserna även inom dessa områden.

En tvärvetenskaplig satsning av stor betydelse görs inom området turism, idrott och upplevelseteknologi. Där finns ett nära samarbete mellan teknik, biologi och medicin. En viktig del av denna satsning är etableringen av Vintersportcentrum på campus i Östersund som görs i samarbete med Riksidrotts-

Fel! Okänt namn på

förbundet och Sveriges Olympiska Kommitté. Den forskning som bedrivs inom detta område har inte bara betydelse för idrotten utan resultaten kan även utnyttjas i folkhälsoarbetet.

Sammantaget konstateras ett behov av att få ökade fasta forskningsresurser att användas främst för doktorandanställningar, medfinansiering i externa projekt och för drift och underhåll av dyra forskningsmiljöer. Det är problematiskt att regeringen verkar basera ökningen av universitetens forskningsmedel enbart på resultat inom grundforskningen, vilket försämrar universitetens möjligheter att genom tillämpad forskning i samverkan med näringslivet bidra till den nationella och den regionala tillväxten. Ökade fasta forskningsresurser säkerställer att Mittuniversitetet även fortsättningsvis kan bedriva forskning av hög internationell standard till nytta för Sverige och regionen.

## Flexibel och nätbaserad utbildning

Mittuniversitetet är idag en av landets största aktörer när det gäller flexibelt lärande och nätbaserad utbildning. Nya former för distribution av utbildning ger kraftigt ökade möjligheter att höja kompetensnivån även i glest befolkade områden och minska den sociala snedrekryteringen till olika utbildningar. Denna verksamhet ställer samtidigt stora krav på pedagogisk förnyelse och utveckling för att ge ökad effekt av gjorda insatser, i form av högre examinationsgrad, och samtidigt säkerställa rättssäkra examinationsformer för denna kategori av studenter. En satsning på nätbaserat lärande vid Mittuniversitetet skulle ge mycket positiva effekter inom detta mycket viktiga område och vara ett instrument för att höja kompetensnivån i regionen.

En riktad och kraftfull förstärkning av de tre angivna forskningsprofilerna skulle stärka såväl universitetet som den regionala och nationella tillväxten. Det handlar således om forskningsförstärkning med inriktningen skogsindustri, turism/vintersport och lärande.

Vidare finns ett stort behov av att garantera lärosätets framgångsrika utbildningsmiljöer inom design, media och idrott genom att tillgodose universitetets behov av ytterligare prislappar till dessa områden. Det är en åtgärd som låter sig göras inom ramen för angivet takbelopp och är således inte en kostnadshöjning av universitetets anslagsram. Rent generellt är utbildningssektorn i behov av en förstärkning av de generella prislapparna, vilket även detta skulle låta sig göras inom ramen för anvisade belopp i budgetpropositionen.

Stockholm den 2 oktober 2008

*Hans Stenberg (s)*

*Berit Andnor (s)*